



Kaitseministeerium

Meie 11.03.2024 nr.1-9/49

Sakala 1, 15094 Tallinn
kantselei@kaitseministeerium.ee

Kriitilised haloonid

Austatud pr Uudeberg

Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ pöördub Kliimaministeeriumi ülesandel Teie poole, et koondada kokku kaitseotstabeliste rakenduste haloonikasutuste andmed. Haloonid on kõrge osoonikihti kahandava potentsiaaliga ained, mille kasutus on lubatud vaid erandjuhtumitel (s.h kaitseotstarbel).

Andmed on vajalikud Euroopa Komisjonile igal aastal esitatava kriitiliste haloonikasutuste aruande jaoks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr [2024/590](#) osoonikihti kahandavate ainete kohta artikli 23 lõikele 1.

Juhime tähelepanu, et endine määrus 1005/2009 asendati uue määrusega 2024/590, mis jõustus 11. märtsil 2024.a. Haloonide kriitilise tähtsusega kasutusotstarbe nõuded on kehtestatud kõnealuse määruse 9. artiklis. Haloonide kriitiliste kasutuste tähtajad nii uute lennukite ehitamisel kui olemasolevate seadmete mahamonteerimiseks on kehtestatud kõnealuse määruse lisas V.

Kriitiliste haloonikasutuste alla kuuluvad ka kaitseotstarbelised kasutused.

Sooviksime teada, kas eelmisel aastal *laevadel* raporteeritud kasutusala ja kogused on jäänud samaks või on muutunud?

Mis puudutab Kaitseväe *õhusõidukeid*, siis oleks samuti vaja uuendatud ülevaadet, millistel all loetletud kasutusalaadel on Eesti Kaitseväe õhusõidukitel kasutusel haloonid ja milline on haloonide jaotus (tüübiti ja kg-põhiselt)?

- Tavaliselt mehitamata lastiruumide kaitseks - paiksed süsteemid
- Kabiinide ja meeskonnaruumide kaitseks - käsitulekustutid
- Mootorigondlite ja abijõuallikate kaitseks - paiksed süsteemid
- Kütusepaakide tuleohutuks muutmiseks - paiksed süsteemid
- Kuivruumide kaitseks - paiksed süsteemid

Samuti soovime teada, kas 2023.a oli lekkeid ja eriti kuidas hoiate kontrolli all lekkeid laevadelt ning kui suur oli haloonide laovarude.

Ootame vastust hiljemalt **31. maiks 2024.a.**

Küsimuste tekkides palume ühendust võtta Eesti Keskkonnauuringute Keskuse õhukvaliteedi- ja kliimaosakonna vanemspetsialisti Ene Kriisiga (tel 56635620, e-post ene.kriis@klab.ee).

Ühtlasi soovime Teid jätkuvalt informeerida, et Eesti Keskkonnauuringute Keskus peab Kliimaministeeriumiülesandel Tallinnas, Suur Sõjamäe 34 Eesti riiklikku osoonikihti kahandavate ainete ja fluoritud kasvuhoonegaaside käitlemiskeskust, kus hoiustatakse muu hulgas ka Eesti kriitilisteks kasutusteks mõeldud haloone.

Käitluskeskuse võimaluste kohta saab täpsemalt lugeda veebilehel: <http://www.klab.ee/o3/osooniburoo/kaitluskeskus/>. Kui Teie haldusalas peaks tekkima vajadus haloone või külmaaineid ära anda, puhastada või kriitilisteks kasutusteks asendada, siis võib julgesti meie käitluskeskuse poole pöörduda (Kontakt: Tõnu Reintamm, tel 58559947, tonu.reintamm@klab.ee).

Samuti võib Eesti Keskkonnauuringute Keskuse poole julgesti pöörduda erinevates külmaseadmete ja tulekustutusega seotud küsimustes – nõustame kehtivate keskkonnanõuete osas Kliimaministeeriumiga sõlmitud lepingu alusel.

Edaspidist head koostööd soovides

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Margus Kört
Juhatuse esimees

Ene Kriis 372 56635620
ene.kriis@klab.ee